

31

TAMA TA'

ZMINIJET

AHJAR

Ilna kważi sitt xhur naraw xeni ta' qerda u tbatija fl-iStrixxa ta' Gaża, fejn miljun u tmien mitt elf persuna sfaw sfollati bla dar, u rifugjati fil-belt ta' Rafah, qishom magħluqin ġo biċċa art li minnha ma jafux fejn se jmorru. Xeni ta' tfal u nisa taħt it-tined, ifittxu loqma ħobż biex jitrejqu. Xeni ta' rġiel iddisprati li jisirqu kull ma jsibu mit-trakkijiet li jdaħħlu provvisti, għax ma jafux kif se jgħajxu lill-familji tagħhom. Xeni ta' feruti dehlin l-isptarijiet li fihom ma hemmx mediċini jew anestesija, bit-tobba ma jafux kif se jdewwuhom, bl-elettriku li jinqata' l-hin kollu, u bil-bumbardamenti madwarhom.

Dawn ix-xeni forsi nessewna wkoll ix-xena tat-terror tas-7 ta' Ottubru 2023 meta milizjanti tal-Ħamas ghamlu massakru minn diversi Israeljani ċivili u garrew 253 ostaġġi li diversi minnhom għadhom ma nħelsux sakemm qed niktbu dan l-editorjal. Xeni ta' vjolenza li ġġenerat vjolenza fuq skala li hassbet lill-komunità internazzjonali. Mibegħda li nisslet mibegħda u li se twelled imwieġ futuri ta' terroriżmu, jekk mhux bl-armi, imma fl-imħuħ u l-qlub ta' miljuni.

Assistejna għall-prepotenza tal-estremiżmu li jwassal għal atti ta' terror, u għall-prepotenza ta' gvern li hu magħmul prevalentement minn elementi nazzjonalisti perikolużi. Assistejna għan-nuqqas ta' kapaċità, jew ukoll ta' rieda, mill-komunità internazzjonali

6 Filippi, Tessalonika u Ateni

16 L-Apokalissi (2)

27 Ir-Rgħajja Skont il-Profeta Eżekjel

31 Ġrajjet il-Hajja Fil-Ġudajizmu

41 L-Ispirazzjoni tal-Bibbja

41

Kardinal Pierbattista Pizzaballa

li timponi waqfien mill-ġlied, minhabba l-interessi politiċi u ekonomiċi ta' pajjiżi li, kieku jridu, jistgħu jġibu differenza, imma li jippreferu jilagħbuha ta' spettaturi passivi jew jagħtu immaġini mhix vera tal-veri intenzjonijiet tagħhom taht l-umbrella tad-diplomazija.

Quddiem din is-sitwazzjoni traġika qed ninsew gwerer simili li ilhom jħammru pajjiżi bid-demem ta' nies innoċenti minhabba l-intransiġenza tal-qawwiet militari u tad-dittaturi ġodda li jinħbew wara d-daħna ta' demokrazija apparenti li fiha jibqgħu jiġu eletti darba wara l-oħra bil-qerq ta' min isikket kull oppożizzjoni.

Il-messaġġ ewanġeliku tal-paċi donnu tilef kull qawwa. Nghixu f'dinja li fiha l-ilhna tal-profeti huma msikkta, fejn il-Papa jtkellem dwar paċi u ġustizzja biex kliemu

jintesa mill-ewwel, fejn donnu l-unika liġi li għadha teżisti hi l-liġi tal-forza li timponi d-dritt bis-sewwa jew bid-dnewwa.

It-tentazzjoni tagħna quddiem din il-qagħda traġika hi dik li nitilfu t-tama. Nitilfu t-tama li xi darba jkun hemm il-paċi fl-Art Imqaddsa u f'pajjiżi oħrajn. Nippreferu nistennu u naraw x'se jiġri, inżommu ruġna bogħod mill-inkwriet fis-sigurtà li mingħalina nistgħu nsibu f'pajjiżna u fil-kultura tagħna, li twegħedna ġid ekonomiku u progress li nakkwistawh akkost li nissagrifikaw il-valuri tal-onestà, tat-trasparenza, u ta' moralità li tinbena fuq principji.

Diversi drabi f'dawn l-aħħar xhur, il-Kardinal Pierbattista Pizzaballa, Patrijarka ta' Ġerusalem tal-Latini, tkellem fil-qalb Frangiskana tiegħu favur it-tama. Hu insista li mhux biżżejjed li nieqfu nibku u nilmintaw is-

sitwazzjoni mwiegħra fl-Art Imqaddsa. "Jeħtieġ naħsbu dwar dak li nistgħu nagħmlu, għalkemm nafu li mhux se jkun hemm soluzzjonijiet immedjati. Hu importanti li nsibu kanali ta' komunikazzjoni bejn iż-żewġ partijiet tal-konflitt." Vuċi kuraġġuża imma pjuttost solitarja. Il-Kardinal Pizzaballa jaf li l-insara fl-Art Imqaddsa huma minoranza insinifikanti, li titgħaffeġ u tinhonoq quddiem l-għajjat għall-armi tal-estremisti taż-żewġ naħat. Hu jaf li l-povri Kristjani ta' Gaża, assedjati fil-"Christian compound" tal-parroċċa tal-Familja Mqaddsa f'Gaża City, imdawrin minn blokko ta' bini mwaqqa, krateri ta' bombi u terrapien, li tnejn minnhom sfaw maqtula sempliċement għax harġu mill-knisja biex imorru fil-kunvent tas-Sorijiet Missjunarji tal-Karità ftit passi bogħod, huma kollha vuċijiet imsikkta. Tkellmu fuqhom il-kbarat tad-dinja, thassruhom, u waqfu hemm. Ma tawhom l-ebda tama. U quddiem din il-mibegħda kollha l-Kardinal Pizzaballa jtkellem mit-tama, tama ta' futur li fih min kapaċi jiddjaloga se jirbaħ lil min jimxi bit-terror jew bl-armi qerrieda tal-gwerra ffinanzjati minn pajjiżi li jibnu l-ekonomija hielsa tagħhom fuq

Papa Franġisku

kompetizzjoni “gusta”, li fiha hemm libertà li wiehed jipproduci armi u sostanzi li jeqirdu l-ħajja.

Hemm bżonn urġenti li aħna nqumu min-nagħas tal-apatija u nitkellmu favur it-tama. Favur dawk il-bnedmin li, quddiem it-tbatija u l-ingustizzja ma jcedux. Li niehdu inizzjattivi li bihom nuru li aħna rridu nippremjaw lil min ibati għax hu onest, u mhux lil min jirrenja għax hu korrott. Xi jfisser dan konkretament fil-każ tal-Art Imqaddsa? Il-Kustodju tal-Art Imqaddsa, P. Francesco Patton OFM tkellem spiss dwar il-bżonn li ma nabbandunawx lill-insara tal-Art Imqaddsa. Sahansitra stieden lil min hu kuragguż biex juri sinjal ta’ solidarjeta’ billi jmur pellegrin fl-Art Imqaddsa, anke f’dan il-mument diffiċli. Xi whud digà wiegħbu u bdejna naraw f’it Pellegrini jirritornaw, jisfidaw kull kuntrarjeta’, biex juru li aħna l-Insara aħna bnedmin ta’ tama u li rridu nwasslu messagg ta’ tama u paċi.

Mhux veru li fl-Art Imqaddsa mhemmx bnedmin ta’ rieda tajba li jridu l-paċi. Mhux veru li mhux possibbli jinholoq djalogu. Imma huma għandhom bżonn palata minn għandna. Iridu l-appogg ta’ min għandu l-kuragġ jittama u jaħdem biex il-persuni jibqgħu jtkellmu, anke jekk ferew lil xulxin. Il-Kristjan ma jistax ikun passiv. Hu faċli tmur l-Art Imqaddsa bl-interess li titlob u żżur il-Postijiet Imqaddsa. Imma hu diffiċli tikkonvinċi lilek innifsek li dawn il-Postijiet niżel fuqhom id-demmi innocenti ta’ Ġesù Kristu li bata ingustizzja u moħqrija biex jagħti tama lilek u lili. Ejjew inkomplu nittamaw u naħdmu għal żminijiet aħjar fl-Art Imqaddsa. Fejn fallaw il-politiċi, fejn falliet id-diplomazija, jista’ jasal l-Evanġelju... jekk tassew nafuh u ngħixuh.